

YOU PART

Engage. Connect. Empower.

CAROBNA RAST

DEJSTVA

CILJI

TEME

MATERIALI

PRIPRAVA

NAVODILA

DODATNE INFORMACIJE

ČAROBNA RAST

DEJSTVA

Starost udeležencev: 12+

Število udeležencev: 6-20

Trajanje: 25-60 minut

CILJI

Ta preprosta aktivnost, pri kateri udeleženci skupaj postavijo na tla zložljiv meter ali palico, ki predstavlja gospodarsko rast, na zanimiv in lahkoten način odpira razpravo o naši odvisnosti od gospodarske rasti ter o potrebi po sodelovanju in skupnem ukrepanju, da bi se te odvisnosti rešili.

Z aktivnostjo lahko:

- Udeležencem prikažete absurdnost neomejene gospodarske rasti
- Udeležence seznanite s pomenom sodelovanja in komunikacije pri reševanju problemov
- Udeležence seznanite s potrebo po skupnem ukrepanju za odpravo naše odvisnosti od gospodarske rasti.

TEME

Aktivnost lahko uporabite kot uvodni del pred razpravami/metodami, namenjenimi obravnavi ekonomskih tem, zlasti za razmislek o vprašanju gospodarske rasti. Rast je naravna - težava nastane, ko ni omejitev. Zamisel, da se lahko gospodarska rast nadaljuje s sedanjo hitrostjo, je nezdružljiva z dobrim življenjem za vse na tem planetu.

Aktivnost lahko uporabite tudi kot »ice-breaker« brez nadaljevanja aktivnosti v povezavi z gospodarsko rastjo. Na ta način lahko aktivnost izvedete v približno 20 minutah.

MATERIALI

Dolga in tanka palica (pazite, predmet mora biti lahek), idealno je zložljivo ravnilo, ki ga imenujemo "predmet".

PRIPRAVA

Udeleženci stojijo v dveh vrstah, obrnjeni drug proti drugemu, v vsaki vrsti zelo blizu drug drugemu. Razdalja med udeleženci, ki si stojijo nasproti, naj bo dolga kot dve iztegnjeni roki. Vsak udeleženec iztegne eno roko pred seboj z iztegnjenim kazalcem, druge prste pa skrije v pest. Razporeditev rok in prstov v vrsti mora spominjati na obliko zadrge.

NAVODILA

Step 1 – Aktivnost

1. Predmet (palica, ravnilo ipd.) položite na konice prstov udeležencev, ki stojijo v vrsti.
2. Naloga udeležencev je, da najprej skupaj dvignejo predmet do približno višino glave in ga nato skupaj položijo na tla. Pri tem morajo upoštevati naslednja dva pogoja:
  - a. Predmet mora prosto počivati na prstih, ne smete ga držati.
  - b. Prsti vsakega udeleženca se morajo ves čas dotikati predmeta. Če eden izmed udeležencev izgubi stik s predmetom, mora skupina začeti znova.

Korak 2 – Refleksija

Najprej se z udeleženci pogovorite o čustvih, pri tem pa bodite pozorni na to, da se nihče izmed njih ne bo čutil prizadetega, zlasti če ste opazili, da so bila med dejavnostjo v skupini prisotna močna čustva. Udeležence vprašajte:

- *“Kako ste se počutili med aktivnostjo?”*

Nato jih vprašajte, kako je potekala aktivnost, saj boste na ta način lahko analizirali njen potek:

- *“Kaj je bilo pri poskusu postavljanja predmeta na tla še posebej zahtevno?”*
- *“Kakšno strategijo ste izbrali? Kako vam je uspelo predmet položiti na tla?”*

V naslednjem delu razmisleka obravnavajte koncepta sodelovanja in komunikacije, ki sta bistvena za izvedbo naloge:

- *“Ali so se v skupini pojavile kakšne vloge?”*
- *“Ali bi skupina lahko uspela brez dobrega sodelovanja vseh udeležencev?”*
- *“Zakaj ste upoštevali pravila aktivnosti (ali ne)? Kakšne so bile posledice, če niste upoštevali pravil?”*
- *“Kako bi lahko naslednjič kot skupina delovali bolje?”*

Korak 3 – Diskusija

Nadaljujte z razpravo in predstavite vzporednice z gospodarsko rastjo. Na začetku aktivnosti se je predmet, ki predstavlja gospodarsko rast, premikal vedno višje, namesto da bi se postopoma zniževal, čeprav so ga udeleženci poskušali znižati. Na tla ga je bilo mogoče spustiti le z dobrim sodelovanjem, komunikacijo in zaupanjem.

V aktivnosti udeleženci in predmet simbolizirajo soodvisnost gospodarskega sistema, v katerem podjetja, vlade in drugi akterji ne morejo delati, kar želijo - pod pritiskom so, da morajo rasti. Tudi če nekdo izpade iz igre (npr. ker ne želi več sodelovati ali izgubi stik s palico), se predmet še vedno dviguje. Med aktivnostjo se za to, da se predmet sam od sebe dviga vedno višje in višje - kot da bi bilo to zanj in za nas naravno. Za dosego cilja je običajno potrebnih več poskusov, sodelovanje in usklajevanje vseh. Enako velja za gospodarsko rast: rast je nujna za nadaljnje delovanje sedanjega gospodarskega sistema in za to, da se izognemo krizi. Vendar pa nadaljnja rast vse bolj obremenjuje naravo, podnebje in ljudi, tako da se zdaj soočamo s podnebno krizo in vse večjimi neenakostmi.

Nasprotno pa je cilj alternativnega gospodarskega modela, ki se imenuje odrast (ang. degrowth), odpraviti našo odvisnost od rasti ter nadzorovano in postopno zmanjšati materialno proizvodnjo in porabo. V zvezi s tem lahko udeležencem zastavite naslednja vprašanja:

“Katere izzive ste morali premagati pri izvajanju aktivnosti? S katerimi izzivi se boste morali soočiti, če boste želeli spodbujati odrast?”

“Na katere strategije ali ukrepe bi se lahko oprlo gibanje za odrast? Kaj bi se moralo zgoditi na ravni posameznika in kaj na kolektivni ravni (soseska, skupnost, družba itd.), da bi se zavzeli za model odrasti?”

DODATNE INFORMACIJE ZA MODERATORJE

Možne prilagoditve:

· Če želite narediti aktivnost zahtevnejšo, lahko dodate pravilo, da udeleženci pri premikanju predmeta ne smejo govoriti. · Za večje skupine (približno 20 udeležencev in več) lahko oblikujete manjše skupine in aktivnost izvajate vzporedno ali pa jo večkrat ponovite, pri tem pa lahko nekateri udeleženci ostanejo v vlogi opazovalcev. Vloga vsakega opazovalca je, da si dela zapiske o procesu. Morda bo koristno, če si opazovalci vnaprej zapišejo nekaj točk, na katere se bodo pri opazovanju osredotočili, na primer: Katera čustva so pokazali udeleženci? Ali ima skupina kakšno strategijo oziroma ali se strategija spreminja? Ali so se v skupini pojavile določene vloge? ipd. Če se odločite za več opazovalcev, se lahko vsak od njih osredotoči na različne vidike, npr. na strategijo, čustva idr. Med aktivnostjo se lahko med udeleženci pojavijo napetosti, zlasti ko se predmet dviga vedno višje. Pomembno je, da se tega zavedate in nato razmislite o občutkih in dinamiki skupine.

YOUPART

Engage. Connect. Empower.

PROJECT PARTNERS

This publication was developed with the financial support of the European Union under the Erasmus+ Programme. The views expressed herein are the sole responsibility of the project partners, YOUPART and do not necessarily reflect the views of the European Commission. The European Commission is not responsible for any use that may be made of the information it contains.